SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1239

av Alexandra Anstrell m.fl. (M)

Förenklade och proportionerliga regler för hästtransporter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillämpningen av regelverket för hästtransporter i syfte att skapa tydligare och mer proportionerliga regler för privata och kommersiella transporter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för att reglerna om djurtransporter utformas med hänsyn till hästnäringens särskilda förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska onödig administration för hästföretagare och privatpersoner som transporterar hästar, med bibehållet djurskydd och trafiksäkerhet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hästtransporter är en nödvändig del av hästnäringen. Sverige har en omfattande hästnäring med verksamheter inom bland annat ridsport, trav, galopp, avel, utbildning, uppfödning och hästturism. Hästar har också stor betydelse för landsbygden, föreningslivet och människors fritid.

Till skillnad från många andra djur inom lantbruket transporteras hästar ofta vid upprepade tillfällen under sin livstid. En häst kan behöva transporteras till veterinär, hovslagare, träning, tävling, betäckning, bete eller vid byte av stall. För många hästägare är transporten en naturlig del av hästhållningen. För hästföretagare är möjligheten att transportera hästar dessutom ofta en förutsättning för att kunna bedriva sin verksamhet. Det är därför viktigt att regelverket är tydligt, rättssäkert och proportionerligt.

Hästtransporter omfattas av både nationella bestämmelser och EU-lagstiftning. Reglerna syftar bland annat till att säkerställa ett gott djurskydd, förhindra smittspridning och upprätthålla trafiksäkerheten. Beroende på transportens karaktär kan det ställas krav på transportörstillstånd, kompetensbevis, fordonsgodkännande och dokumentation. Samtidigt gäller olika regler beroende på om transporten sker privat eller inom ramen för ekonomisk verksamhet. Det innebär att en hästägare som transporterar sin häst till en träning kan omfattas av andra administrativa krav än en företagare som genomför en liknande transport. För den enskilde kan det vara svårt att avgöra vilka bestämmelser som gäller, särskilt när hästhållningen omfattar både privata och yrkesmässiga inslag.

En särskild utmaning inom hästnäringen är att gränsen mellan hobbyverksamhet och ekonomisk verksamhet inte alltid är självklar. En person kan äga en eller flera hästar, delta i tävlingar, bedriva viss uppfödning eller ha en mindre verksamhet vid sidan av sin huvudsakliga sysselsättning. Det behöver inte innebära att varje transport har ett kommersiellt syfte. Samtidigt kan transporter som sker inom en yrkesmässig verksamhet omfattas av särskilda krav, även när det är företagets egna hästar som transporteras.

Den som transporterar hästar har ett eget ansvar för att bedöma vilka regler som gäller. Det är rimligt att professionella transportörer omfattas av krav som säkerställer kompetens och djurvälfärd. Däremot bör reglerna vara så tydliga att hästägare och mindre företagare utan omfattande juridiska kunskaper kan förstå vilka skyldigheter de har. Regeringen bör därför se över om gränsdragningen kan förtydligas genom bättre nationell vägledning och en mer enhetlig tillämpning.

Hästnäringen består till stor del av små företag och enskilda näringsidkare. Det kan handla om en tränare som transporterar några hästar till tävling, en uppfödare som kör ett sto till betäckning eller en hästföretagare som regelbundet behöver besöka

veterinärkliniker. För dessa verksamheter kan administrativa krav, tillståndsansökningar och dokumentationsskyldigheter innebära kostnader som är betydande i förhållande till företagets storlek. Reglerna behöver därför utformas med hänsyn till både verksamhetens omfattning och de faktiska riskerna. Det bör exempelvis undersökas om administrativa processer kan förenklas, om myndigheternas informationssystem kan samordnas bättre och om befintliga undantag kan tillämpas tydligare. En viktig princip bör vara att samma uppgifter inte ska behöva lämnas flera gånger till olika myndigheter.

Sverige bör driva proportionerliga regler inom EU. EU-kommissionen presenterade i december 2023 ett förslag till en ny förordning om skydd av djur under transport. Förslaget innehåller bland annat förändrade regler om transporttider, utrymmeskrav, temperaturförhållanden och digital övervakning. Det är viktigt att förbättra djurvälfärden vid transporter, särskilt när djur transporteras långa sträckor under krävande förhållanden. Samtidigt måste EU:s regler ta hänsyn till att hästar transporteras under mycket olika förutsättningar. Det finns betydande skillnader mellan exempelvis långväga kommersiella transporter och en hästägares kortare resa till en veterinärklinik eller träning. Nya regler bör därför bygga på vetenskapliga underlag, riskbedömningar och konsekvensanalyser som tar hänsyn till olika djurslag och transportformer. Sverige bör verka för att reglerna blir proportionerliga och att onödiga administrativa krav undviks.

Djurskyddet och trafiksäkerheten ska alltid värnas. Hästar är stora och känsliga djur som kan utsättas för stress och skador under transporter. Det är därför viktigt att transporter sker med lämpliga fordon, tillräckligt utrymme, god ventilation och personer som har kunskap om hur hästar ska hanteras.

Trafiksäkerheten måste också upprätthållas. Förenklade regler ska därför inte innebära att grundläggande krav på djurvälfärd eller säkerhet sänks. Tvärtom kan tydligare och mer lättbegripliga regler bidra till bättre efterlevnad. Den som förstår vilka regler som gäller har också bättre förutsättningar att följa dem.

Hästnäringen skapar arbetstillfällen, bidrar till företagande och har stor betydelse för landsbygdens utveckling. För att näringen ska kunna fortsätta utvecklas behöver lagstiftningen vara anpassad till verksamheternas faktiska förutsättningar.

Det ska vara enkelt att göra rätt. Regelverk som skyddar djur och människor är nödvändiga, men de ska inte vara mer komplicerade eller betungande än vad som krävs för att uppnå sitt syfte. Regeringen bör därför se över tillämpningen av reglerna för

hästtransporter och verka för tydligare, enklare och mer proportionerliga bestämmelser inom såväl svensk lagstiftning som EU:s regelverk. Målet bör vara att förena ett högt djurskydd och god trafiksäkerhet med rimliga villkor för hästägare och hästföretagare.

Alexandra Anstrell (M)

Maria Stockhaus (M) *Merit Frost Lindberg (M)*